Vox 14.-15. maj 2007

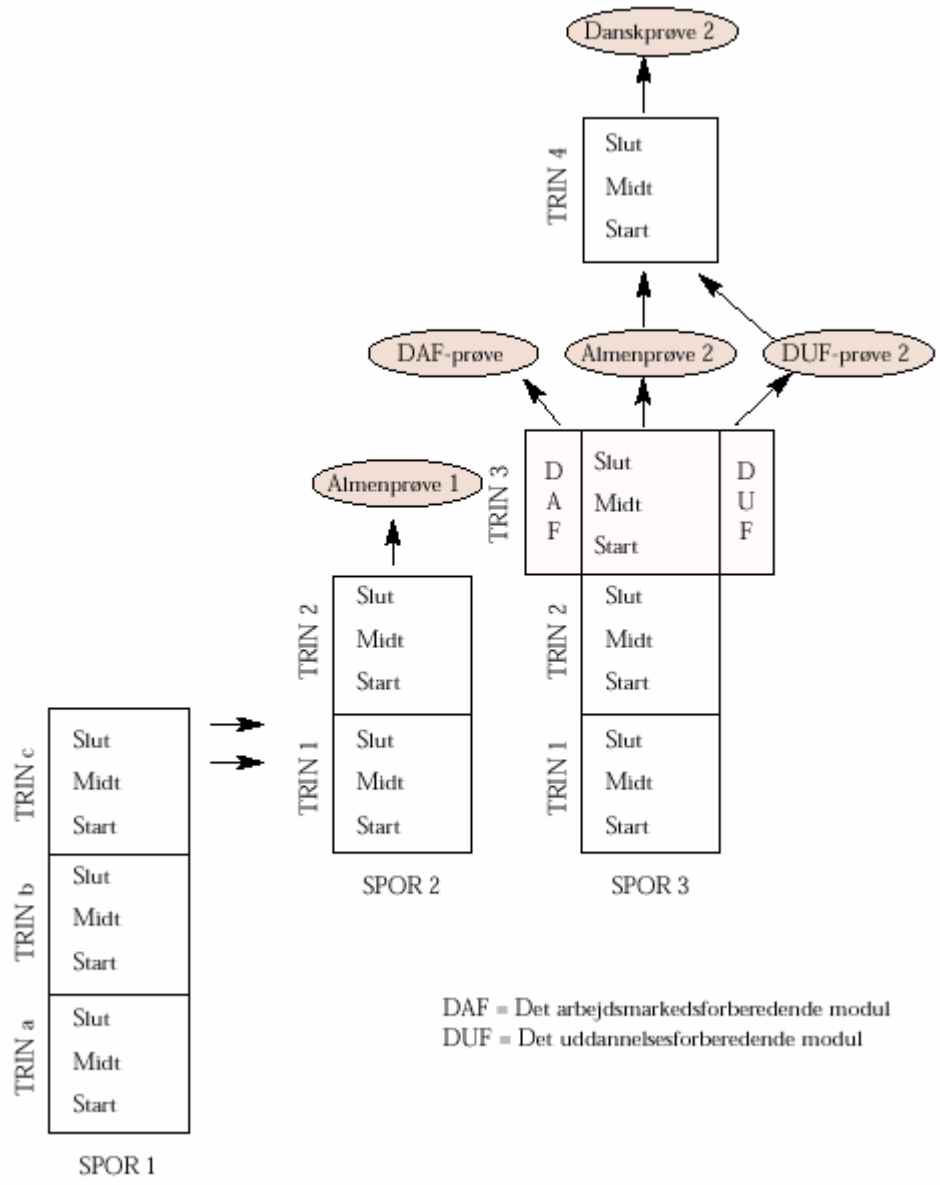
Brugen af skriftsprog i andetsprogsundervisningen af voksne

Lars Holm

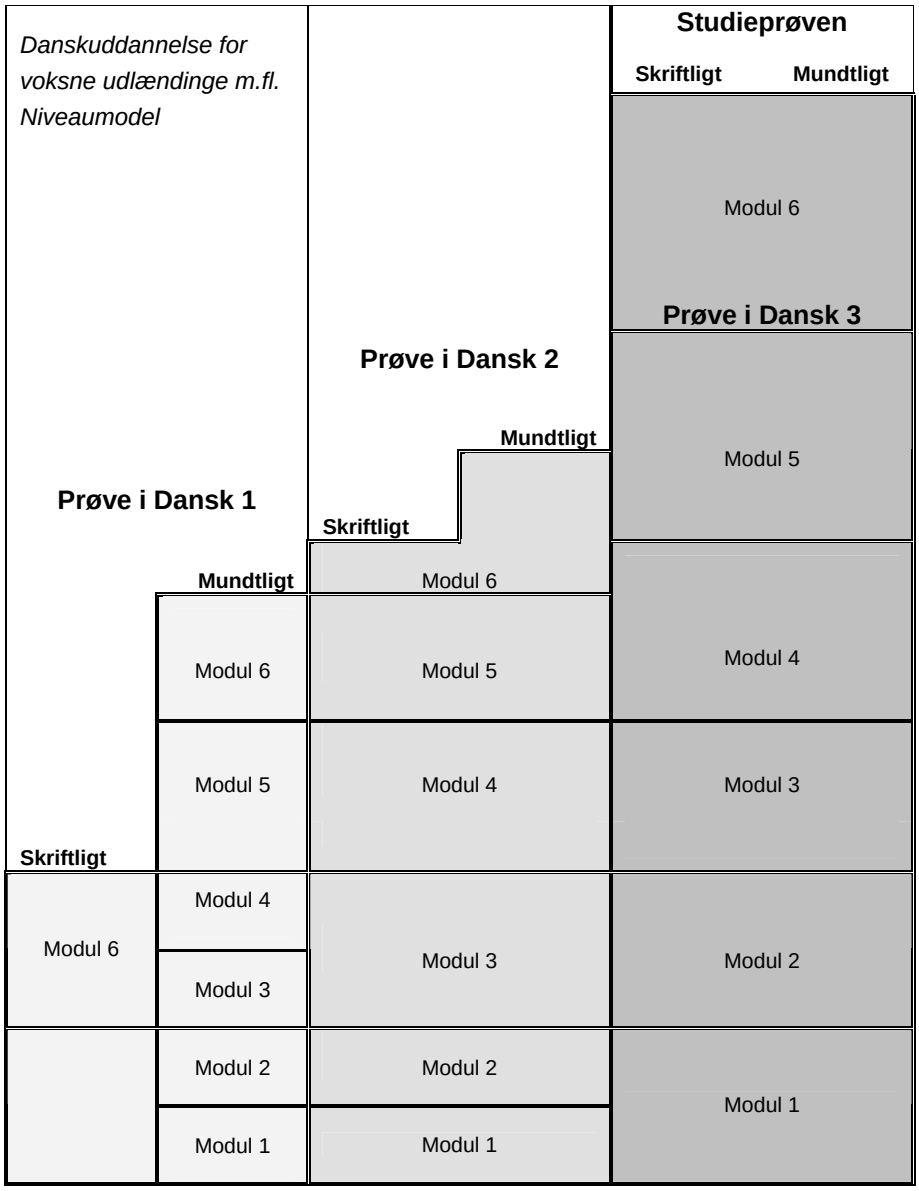
Danmarks Pædagogiske Universitet

Bilag

Figur A: Undervisningsministeriets undervisningsmodel for dansk som andetsprog for voksne m.fl. fra 1999.

Figur B: Integrationsministeriets niveaumodel over danskuddannelser fra 2003.

Eksempel a.

SKOLE OG BØRNEOPDRAGELSE

Læs teksten og løs derefter opgaverne nedenfor.
Opgaver:

1. Giv et resumé af teksten (ca. 100 ord)
2. Skriv herefter dine kommentarer til forslag og synspunkter i teksten (ca. 250 ord).

Ordforklaring: *Kaskoforsikring* er en bilforsikring.

Der kom et brev til forældrene

Det er ikke skolens opgave at opdrage børnene, siger en folkeskole i Kolding, der nu i steder forsøger at vejlede forældrene.

af Anne Mette Svane

Alle elever på Lyshøjskolen i Kolding afsluttede den første skoleuge med at få et brev med hjem til mor og far.
Brevet er garanteret fri for at give børnene røde kinder, men kan derimod give forældrene røde ører.
Skolen har nemlig skrevet et 6-punkts program, som beskriver skolens forventninger til, hvordan forældre opdrager deres børn. Jørn Jørgensen, skoleinspektør på Lyshøjskolen, efterlyser flere gode forældre, der er deres ansvar bevidst. ”Forældre kan ikke bare aflevere børnene ved skoledøren og forvente at få gode, velopdragne børn tilbage. Gode forældre er i stand til at opdrage deres børn. De skal sørge for at give børn en optimal skolestart, så de hver dag møder undervisningsparate,” siger Jørn Jørgensen.

SKOLEN BREMSER OP

Jørn Jørgensen vurderer, at det drejer sig om 15 procent af forældrene, der har overladt opdragelsesbyrden til skolen.
”Sidste morgen talte jeg 12 forældre, der kom for sent til at aflevere deres børn. Det giver børn en stresset start på skoledagen og skaber uro i klassen,” fortæller han og tilføjer:
”Mange børn har ikke madpakke med, og de får det dårligt op ad dagen. Børn kan også gå sukkerkolde som cykelryttere. De mister koncentration, og det går ikke mindst ud over indlæringen.”
De to eksempler er taget fra en lang liste, Jørn Jørgensen har samlet gennem de sidste 10-15 år.

FULD DÆKNING

Ifølge Jørn Jørgensen er det umuligt at leve op til det store opgave-pres, folkeskolen er blevet belastet med, når forældrene skubber ansvaret fra sig.
”Mange forældre ser skolen som en *kaskoforsikring.* Hvis unge piger på 16 år bliver gravide, så er det skolens seksualundervisning, der har slået fejl. Hvis unge får erfaring med alkohol og stoffer, så er det igen, fordi skolen ikke har gjort sit job godt nok. Men hvor er forældrene henne?” spørger Jørn Jørgensen.
Sidste år havde mere end hver sjette elev fri fra skolen i en uge. Det er i stigende omfang blevet et problem for skolen, at den bliver nedprioriteret med forældrenes gode vilje.
”Børn er i dag utrolig stærke til at argumentere om lov. Hvad skal jeg sige til en mor, der spørger:
”Må Betina få fri på mandag?” Det er hendes ansvar, om det er forsvarligt – ikke mit. Forældre er konfliktsky og tør ikke sige nej til deres ønskebørn.”

MINDRE UNDERVISNING

Skoleinspektøren vedkender sig, at skolen har et medansvar for børns opdragelse, men ønsker generelt et opgør med skolen som opdragelsesinstitution.
”Skolens primære opgave er at give børnene nogle faglige færdigheder og udvikle dem menneskeligt med viden om demokratiske værdier. Men vi bruger mere tid på at lære børnene at tale og opføre sig ordentligt end på undervisningen. Vi vil ikke tolerere, når vi oplever en elev, der råber: ”Hold kæft, din pissemand” – til sin lærer,” siger Jørn Jørgensen.
Han vurderer, at skolen bruger 90 procent af undervisningstiden på en gruppe på 10 procent af børnene for at lære dem sociale omgangsformer og disciplin.

GOD RESPONS

Det var lærerne, der opfordrede skolens ledelse til at sætte gang i processen om mere forældreansvar. Og forældrene har taget godt imod skolens opsang. Skolen har kun modtaget en anonym fax, der mener, at de samme krav brude gælde for lærerne.
”Det er kun rimeligt, at skolen forventer, at vi kan finde ud af at opdrage vores børn,” siger Henrik Falkenberg, formand for skolebestyrelsen. Han er far til to børn på skolen.
”Brevet har fået os til at stramme op, så skoletasken bliver tømt hver dag,” indrømmer han og smiler undskyldende.
(Aktuelt den 12.8 1999, forkortet)

Eksempel b.

Brev til en søster

Situation: Bent har fået et brev fra sin søster. I brevet fortæller hun om nogle problemer, hun har med sin søn på 14 år.

Kære Bent

Tak for sidst, det var hyggeligt at besøge jer. Det er dejligt at se, at I har det så godt.

Jeg skriver til dig, fordi jeg har et problem, jeg gerne vil høre din mening om. Det drejer sig om Jonas. Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre med ham. Han har ikke lyst til at gå i skole mere. Den anden dag, da jeg kom tidligt hjem fra arbejde, fandt jeg ham herhjemme. Da jeg spurgte ham, hvorfor han ikke var i skole, sagde han først, at han havde fået tidligt fri, men da jeg truede med at ringe til hans kammerat, indrømmede han, at det var pjæk. Om eftermiddagen sidder han bare foran fjernsynet eller computeren i stedet for at lave lektier – og sådan er det hele vejen igennem. Tidligere var han jo så flittig, men det er sandelig slut nu.

Hvad synes du, jeg skal gøre? Jeg håber, du kan give mig et råd.

Kærlig hilsen

Mona

Opgave:

Skriv Bents svarbrev til sin søster:

Du skal

- ***takker for brevet***
- ***kommentere hendes problem***
- ***foreslå noget, hun kan gøre***

Du skal indlede og afslutte brevet på en passende måde.

Referencer:

Barton, D. & Hamilton, M. (1998) *Local Literacies: Reading and writing in one community.* London: Routledge.

Belcher, D. & Connor, U. (Eds.) (2001). *Reflections on multiliterate lives.* Clevedon: Multilingual Matters.

Benesch, S. (2001). *Critical English for Academic Purposes. Theory, Politics and Practice.* Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum.

Block, D. & Cameron, D. (2002). *Globalization and Language Teaching.* London: Routledge.

Cheng, L., Watanabe, Y. & Curtis, A. (2004). *Washback in Language Testing.* Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum.

Clark, R. & Ivanic, R. (1997). *The Politics of Writing.* London: Routledge.

Gebhard, M. (2004). Fast Capitalism, School Reform and Second Language Literacy Practices. *The Moderns Language Journal,* 88 (2), 245-265.

Goffmann, E. (1959/1969). *The Presentation of Self in Everyday Life.* London: Penguin.

Hepsø, V. (2007). Yrkeslivets behov for skrivning: skrivning som kollektiv refleksjon I et praksisfellesskap. I: Matre, S. & Hoel, T. (red.). Skrivning for nåtid og framtid. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Holm, L. (2004). *Hvilken vej ind i hvilken skriftlighed.* København: Danmarks Pædagogiske Universitet.

Holm, L. (2006a). Sprogtests i et andetsprogsperspektiv – med særligt henblik på literacy. *Nordisk Tidsskrift for andrespråksforskning.* 1 (2), 57-77.

Holm, L. (2006b). Forskningsmæssige tilgange til literacy. I: Ellvin, M. (red.). *Ord och bild ger mening.* Stockholm: Svensklärarföreningen.

Holm, L. (2007) Konstruktionen af en fælles europæisk skriftlighed. En kritisk diskussion. I: Matre, S. & Hoel, T. (red.). Skrivning for nåtid og framtid. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Lillis, T.M. (2001). *Student Writing – Access, Regulation, Desire.* London: Routledge.

Maybin, J. & Moss, G. (1993). Talk about texts: reading as a social event. *Journal of Research in Reading.* 16 (2), 138-147.

Norton, B. & Kamal, F. (2003). The Imagined Communities of English Language Learners in a Pakistani School. *Journal of Language, Identity and Education,* 2 (4), 301-317.

Papen, U. (2005). *Adult Literacy as Social Practice. More than skills.* London: Routledge.

Pugh, A. K. (1978). *Silent Reading.* London: Heineman.

Snyder, I. (2001). A New Communication Order: Researching Literacy Practices in the Network Society. *Language and Education,* 15 (2&3), 117-131.

Street, B. (1984). *Literacy in Theory and Practice.* Cambridge: Cambridge University Press.

Street, B. (2004). Academic litereracies and the ”new orders”: implications for research and practice in student writing in higher education. *Language and Teaching in the Social Scienses,* 1(1), 9-20.

Lars Holm
Danmarks Pædagogiske Universitet
larsh@dpu.dk